

**REFLEXIONAR
ESTIMULA LA INTUÏCIÓ**

David Bueno i
Torrens

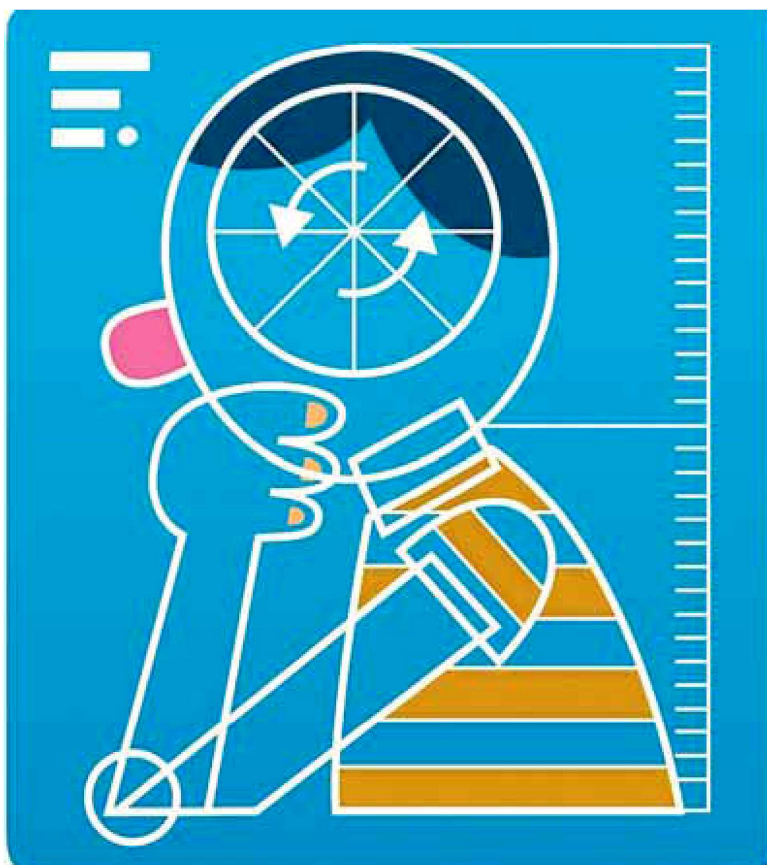

Professor i investigador de
genètica de la UB i divulgador
de la ciència

Apologia de la reflexió

Acaba un nou curs a la universitat i és moment de valorar la feina feta amb els alumnes i reflexionar sobre els resultats obtinguts. És un exercici que els professors fem, o hauríem de fer, cada any, en benefici dels nostres alumnes i, de retruc, de tota la societat, atès que ben aviat formaran part dels nous professionals que amb la seva feina contribuiran, o haurien de contribuir, no només a la seva progressió professional sinó també al bé comú. Ara estem de ple en l'època d'exàmens: han de demostrar què han après i posar també en evidència tot allò que no els hem ensenyat prou bé. M'agrada que els meus alumnes se'n surtin amb èxit; el seu és també meu, i si fracassen també és el meu fracàs. Tanmateix, l'èxit en els exàmens no implica necessàriament que en el futur sàpiguen emprar els coneixements adquirits de forma integrada, i de manera que els resulti útil a ells mateixos i a la societat, quan els siguin necessaris. Això també ho dona l'experiència i, sobretot, la reflexió.

REFLEXIONAR ÉS UNA CARACTERÍSTICA inherent a l'espècie humana. És el procés mental que ens permet pensar detingudament sobre alguna cosa i treure'n conclusions. També ens permet tornar sobre coses ja pensades, un cop i un altre, per aprofundir-les i relacionar-les amb altres coneixements de qualsevol camp de la cultura humana. De fet, la hibridació de coneixements és indispensable no només per esdevenir bons professionals sinó també, molt especialment, per aprofundir en el fet de ser persones, de

XAVI RAMIRO

guanyar en benestar i dignitat. Quan reflexionem s'activa el lòbul temporal del cervell que s'encarrega de la parla, d'analitzar la informació que arriba per l'oïda i de la memòria a curt termini. Sense un procés de reflexió, l'aprenentatge és més fragmentat, superficial i transitori. A més, la reflexió estimula la intuïció –ntesa com l'accés al coneixement sense una intervenció conscient–, i la intuïció alimenta la creativitat –la qual, al seu torn,

Sense un procés de reflexió, l'aprenentatge és més fragmentat, superficial i transitori

molt sovint s'assoleix a través de la transdisciplinarietat.

PER REFLEXIONAR, però, cal tenir temps, perquè implica l'ús de la consciència, i l'estrès disminueix l'eficiència de funcionament de les xarxes neurals implicades en aquesta activitat cognitiva. No sempre els estudiants tenen prou temps per reflexionar, ni els professors tampoc, motiu pel qual és necessari, imprescindible, generar espais per a la reflexió. En algunes de les assignatures que imparteixo, aquests espais s'assoleixen a través dels seminaris, unes hores curriculars en què, a través de treballs o qüestions puntuals, es generen espais de debat que promouen la reflexió. En principi la

reflexió és un assumpte estrictament privat, però la zona del cervell que s'activa quan reflexionen és la que s'encarrega d'analitzar la parla i la informació que arriba per l'oïda, de manera que els debats, que a més són intrínsecament creatius atesa la pluja d'arguments i contraarguments que es genera, afavoreixen la reflexió personal.

UNA PROVA DE LA SEVA UTILITAT i de la necessitat d'oferir aquests espais als alumnes és que són una de les activitats acadèmiques més ben valorades en les enquestes que se'ls passen. Jo gaudeixo especialment d'uns seminaris en què debatem de manera interdisciplinària sobre l'activitat científica en ella mateixa, els límits de la ciència, la responsabilitat ètica dels científics i la forma com comuniquem els nostres descobriments. Haig de reconèixer que cada any aprenc moltes coses noves dels meus alumnes.